

ንምዕታቅ ምስራሕ ሕቶን መልሰን (ማሕበራዊ ጽፍሒ)

1. ሕብረተ ሰብ ከመይ ገይሩ ንምምሕልላፍ ኤች.አይ.ቪ ይጸልዎ፤

ከምቲ ኤች.አይ.ቪ ብብዙሕ መንገድታት ብማሕበራዊ ጽፍሒ ደረጃ ዝመሓላለፍ ሕብረተ ሰብ እውን ይልወጥ ኢዩ። ካብ ካልኣት ንላዕሊ ኣብ ገለ ሃገራት ዝረከ ምስፍሕፋሕ ኤች.አይ.ቪ/ኤይ.ድ.ቲ እውን ባዒ ሓደ ምኽንያት ኢዩ። ብዙሓት ረቋሒታት ኣለዉ። ብንጽር ኣጋባብ ኣኳ እንተ ዘይተቀመጠ እዚ ዝሰዕብ ዝርዝር እንሆ።

1) ምንጻግ - ሰባት ኩነት ሕብረተ ሰብ ኤች.አይ.ቪ ንዐም ወይ ካልኣት ኣካላት ሕብረተ ሰብ ከም ዘጥቅዎም ይኸሕዱ። እዚ ድማ መብዛሕትኡ ግዜ እቲ ጸለመ ናብ ካልኣት ንክቐንጎ ዝድርኽ ኢዩ።

2) ትምህርቲ - ዕድል ትምህርቲ ምስኣን፣ ጉድለት ትምህርትን ሓበሬታን ንኤች.አይ.ቪ/ኤይ.ድ.ቲ ዝምልከት ከኣ ምስፍሕፋሕ እዚ ሕማም ብሕብረተ ሰብ ደረጃ ክብ ክብል መንገዲ ይኸፍት (ብዝበለጸ ንምርድኡ ድማ ዝብሃሉ ጽውጽዎታት ምርኣይ ይከኣል)።

3) ሕክምናዊ ኣገልግሎት - መርመራን ክንክንን ዝኣመሰሉ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ዘይምህላዎም ወይ እውን ምጥቃም ሕክምናዊ ኣገልግሎት ብዘይኣገባብ ንኣብነት ደም ካብን ናብን ክመሓላለፍ ከሎ ብዝለዓለ ከሰፋሕፍሕ ይኸእል።

4) ኩናትን ግርጭትን - መብዛሕትኡ ግዜ፣ ማሕበራዊ ዘይርጉእነት ማሕበራዊ ልምድታት ብምንቕናቕ ናብ ማሕበራዊ ዕግርግርን ኢዩ ዘምርሕ። ኣብቲ ብኩናት ኮንጉለስ ዝፍለጥ ህልቂት ሩዋንዳ ከም እተመስከረ ከምዚ ዓይነት ማሕበራዊ ዘይምርግጋእ መንገዲ ንጸታዊ ዓመጽ ኢዩ ዝኸፍት። ብምንቕስቓስ ብዝሒ ሰራዊትን ምልሻን፣ ኤች.አይ.ቪ ኣብ እተፈላለዩ ቦታታት ክበጽሕ ይኸእል። ናይ እዚ ኣብነታዊ ምሳሌ ከኣ መገሻ ዓቀብቲ ሰላም ኣብ ምሉእ ዓለም ኢዩ። እዚ ድማ መልክዕ ጸታዊ ርክብ ኣብ ንግዳዊ ንጥፊት ክቕይር ተኸእሎ ኣሎ።

5) ጠንቁ ወተሃደራዊ ግርጭትን ከምኡ እውን ስደትን ምፍላስን ዝኸነ ሓፈሻዊ ምንቕስቓስ ህዝቢ እውን ዝለዓለ ምስፍሕፋሕ ኤች.አይ.ቪ ከም ዘሰዕብ ተራእዮ ኢዩ። እዚ ከኣ ኣብ ግዜ ሓፈሻዊ ምንቕስቓስ ኣህዛብ ዝኸሰት ምምዝባል ንቡር ሂወትን ሕብረተ ሰብን ከምኡ እውን ልዑል ጸታዊ ዓመጽ ዝግሃደ ኢዩ።

6) ማሕበራ-ቁጠባዊ - ድኸነት ናብ ብዙሓት ዝለዓለ ሓደጋ ዘቃልዑ ባህርያት ይወስድ ኢዩ። ንኣብነት ተሳትፎ ኣብ ጸታዊ ርክብ ብመልክዕ ንግድ ወይ ከኣ ጸታዊ ርክብ ከም መተካእታ ክፍሊት ትምህርትን ካልኣት ንዋትን ምጥቃስ ይከኣል። ደቂ ኣንስትዮ ዝተሓተ ትምህርቲ ኣብ ዝረኽባሉን ኣብ ዝተሓተ ጽፍሒ ሕብረተ ሰብ ዝርከባሉን ዝህሉ ማሕበራዊ ዘይምዕርዮነት ከኣ ንዝለዓለ ምስፍሕፋሕ እዚ ቫይረስ ይድርኽ ኢዩ።

7) ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ሕማማት - ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ሕማማት ረኽቢ ጠንቂ ምምሕላልፍ ከብዮም ምስፍሕፋሕ እዞም ሕማማት ድማ ምስ ምስፍሕፋሕ ኤች.አይ.ቪ. ይተሓሰረ ኢዩ።

2. ንዝበዘሉ እዞም ጠንቅታት ክቆጻጸሮም ኣይክእልን ኢዩ። ተስፋ የብሊይን ማለት ዲዩ፤

ኣኩነን። ተስፋ የብልካን ማለት ኣይኩነን። ተስፋ ክንቆርጽ የብልናን። ብዓቢኡ እቶም ብሰንኪ ማሕበራዊ ጽፍሒ ዝሰዕቡ ጠንቅታት ካብ ኢድ ዝኸነ ውልቀ ሰብ ወጻኢ ኢዮም። ኩነታት ግርጭትን ዝዘፍቲ ማሕበራዊ ጠባባዊ ጸገማትን እውን ካብ ቁጽጽር እቲ ሓፈሻዊ ህዝቢ ወጻኢ ኢዮም። ይኹን እምበር ግርጭታት ስለ ዝሃለዉን ወይ ድማ ድኽነት ስለ ዘሎን ኣህዛብ ተሰከምቲ ኤች.አይ.ቪ. ይኹኑ ማለት ኣይኩነን። ተኸእሎታት ከም ዘሎን ክሰፋሕፍሕ ከም ዝኸእልን ንምእማት ኢዩ። ኣብ ከምዚ ኩነታት ዝመጽእ ጸገማት ኣብ ግምት ብምእታው ንክብ ዝበለ ባህርያዊ ለውጢ ክንዳሎ ይግባእ። ብማሕበራዊ ደረጃ ዝረኣዩ ከም ምንጻግ ህልውና እዚ ሕማም ዝኣመሰሉ ንምምካት ኩሉና ነዚ ኣረኣኢያ እዚ ብምልዋጥ ምልባዕ ኤች.አይ.ቪ./ኤይድስ ዝጎድለሉ ተራ ክንጻወት ኣሎና። ንማሕበራዊ ዘይማዕርነት ክንቃለሶ ስለ ንኸእል፣ ብጾታዊ ርክብ መሓላለፉ ሕማማት እውን ክፍወሱ ስለ ዝኸእሉ፣ ኣንፊት ላሕሚ እዚ ሕማም ምልዋጥ ንኸእል ኢና። መዓልታዊ፣ 14000 ሰባት ብኤች.አይ.ቪ. ይልከፉ። ንዝሓሸ መጻኢ ሕብረተ ሰባትን ዓለምን ኢልና ክንገብሮ ንኸእል ድማ ነዚ ኣሃዝ እዚ ንምጉዳል ግደና ምብርካት ኢዩ።